

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

नाशिक जिल्हा

१९८८-८९

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन वापरासाठी.
=====

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा - नागिक

१९८८-८९

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

मुंबई

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन सन-१९८८-८९.

द्विदशेपांत नाशिक जिल्हा.

अ. क्र.	वाच.	परिमाण	जिल्हा- नाशिक १९८८-८९	महाराष्ट्र १९८८-८९
१	२	३	४	५
१]	प्राकृतिक रचना:			
	अ) भौगोलिक स्थान.			
	१. उत्तर अक्षांश	अंश	१९.३३ ते २०.५३	१६.४ ते २२.१
	२. पूर्व रेखांश	अंश	७३.१६ ते ७५.१६	७२.६ ते ८०.९
	ब) हवामान[१९८८] तपमान	सेल्सिअस		
	१. किमान	सेल्सिअस	९.०	५.१
	२. कमाल	सेल्सिअस	४०.७	४६.०
	३. पर्जन्य [सरासरी]	मि. मी.	९१५.८	उ. ना.
	क) प्रशासकीय विभाग [१९८८]			
	१. तालुके	संख्या	१३	३०३
	२. पंचायत समित्या	---"	१३	२९८
	३. टंचाईग्रस्त तालुके [८७-८८]	---"	५	१३०
	४. एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट.	---"	१३	२९८
	५. शहरे	---"	१९	३०७
	६. गांवे [एकूण]	---"	१७४६	४१८३३
	१] निर्जन	---"	४	२४७९
	२] वस्ती असलेली	---"	१७४२	३९३५४
	७. क्षेत्रफळ	चौकिमी.	१५५३०	३०७६९०
२]	प्रशासकीय संस्था [३१.३.८९]			
	१. पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९८
	२. महानगरपालिका	---"	१	११
	३. नगर परिषदा	---"	९	२२२
	४. कटक मंडळे	---"	१	७
	५. ग्राम पंचायती [३१.३.८९]	---"	१२९१	२५१८२
	६. पोलीस स्थानके[१.१२.८८]	---"	३८	८०८
	७. पोलीस ओट पोस्ट[१.१२.८८]	---"	३९	१२१६
३]	लोकसंख्या [१९८१]			
	१. ग्रामीण लोकसंख्या	"०००"	२०६४	४०७९२
	२. नागरी लोकसंख्या	"०००"	९२८	२१९९३
	३. एकूण लोकसंख्या	"०००"	२९९२	६२७८४
	४. अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	"०००"	१८६	४४८०
	५. अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी.	टक्केवारी	६२.२१५	७.१४
	६. अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	"०००"	७०२	५७७२
	७. अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी.	टक्केवारी	२३.४५	९.१९

१	२	३	४	५
	८. पुरुष	"०००"	१५४५	३२४१५
	९. स्त्रियां	"०००"	१४४७	३०३६९
	१०. स्त्रि-पुरुष प्रमाण १००० पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण.	दरहजारी	९३०	९३७
	११. घनता दर चौ. कि.मी. क्षेत्रातील	लोकसंख्या	११३	२०४
	१२. साक्षरतेचे प्रमाण.			
	१] एकूण	टक्केवारी	४४.३६	४७.१८
	२] पुरुष	—"	५६.०९	५८.७९
	३] स्त्रिया	—"	२१.८५	३४.७९
	४] राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	क्रमांक	१५	—
४]	कृषि [१९८७-८८] माहिती अस्थायी.			
	१. भौगोलिक क्षेत्र	"०००"हे.	१५६३	३०७५८
	२. जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	—"	३३९	५४०९
	३. शेतीला उपलब्ध नसलेली जमिन [१९८७-८८]	टक्केवारी	[२१.६८]	[१७.५९]
	अ] विंगरशेती वापराखालील जमिन	"०००"हे.	११	१०८१
	ब] पडिक व लागवडीलायक नसलेली जमिन.	—"	९१	१७२०
	क] एकूण	—"	१०२	२८०१
	४. पडिक जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमिन [८७-८८]			
	१] कायम गुरेचरण व इतर	—"	५१	१५३८
	२] झाडे बुडपाखालील जमिन	—"	८	१८०
	३] लागवडीलायक परंतु पडित	—"	६६	१०२७
	५. पडिक जमिन [१९८७-८८]			
	१] चालू पड	—"	६७	९०७
	२] इतर पड	—"	५७	१०१५
	६. पिकाखालील क्षेत्र [१९८७-८८]			
	१] पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	—"	८७२	१७८८१
	२] दुसोटा क्षेत्र	—"	३५	२२५०
	३] एकूण पिकाखालील क्षेत्र	—"	९०७	२०१३१
	७. ओलिताखालील क्षेत्र [१९८८-८९]			
	१] निव्वळ ओलित क्षेत्र	—"	उ. ना.	२०९१
	२] एकूण ओलित क्षेत्र	—"	उ. ना.	२६८९
	८. महत्त्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्य] १९८८-८९	—"	उ. ना.	१४१२३
	९. वहितधारण जमिनी १९८५-८६ अंतीम.	संख्या		
	१] २हेक्टर पेक्षा कमी	"००"	उ. ना.	४५९१६
	२] २ ते १० हेक्टर	—"	उ. ना.	३२७३८
	३] १० हेक्टर पेक्षा जास्त	—"	उ. ना.	२३५९
	१०. जमिन महसूल घसूली [१९८८-८९]	लाख रु.	११२	१४००
	११. जिल्हा परिषदेचा उपकर[—]	—"	३९	उ. ना.

१	२	३	४	५
	१२. पंचायत समितीचा उपकर	लगव रू.	३२	उ. ना.
५]	पशु संवर्धन [पशुगणना-१९८७] अस्थायी.			
	१. पशुधन संख्या	"०००"	१८१५	३३८८९
	२. गायी व बैल	—"	८९१	१६८८२
	३. म्हशी व रेडे	—"	१६३	४६०५
	४. मेंढ्या	—"	२५१	२७७४
	५. शेळ्या	—"	५०७	९१०३
	६. कोपड्या व बंदके	—"	११९०	२४६२७
६]	सहकार [१९८८-८९]			
	१. सहकारी संस्था	संख्या	४२८९	९२५०७
	२. प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	—"	८१३	१८५०९
	३. प्राथमिक कृषि सभासद संख्या	"०००"	२४८	७०२५
	४. दुग्धशाळा संस्था	संख्या	४९२	१२९६०
	५. प्राथमिक कृषि पतसंस्थांनी दिलेली कर्जे	कोटी रुपये	८१	७१५
७]	जलसिंचन [३०. ६. ८८ रोजी]			
	१. पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र.			
	१] मोठे प्रकल्प	संख्या	८	१७
	लाभक्षेत्र	"०००"हे.	१३६	उ. ना.
	२] २] मध्यम प्रकल्प	संख्या	७	१४०
	लाभक्षेत्र	"०००"हे.	५७	उ. ना.
	३] लघु प्रकल्प [पृष्ठभाग]	संख्या	२६२	१३८९
	लाभक्षेत्र	"०००"हे.	५५	उ. ना.
	४] सिंचन विहिरीखालील भिजणारे क्षेत्र [१९८६-८७]	"०००"हे.	१०८	११९९
८]	उद्योग [१९८८ अखेर]			
	१. नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	१०७५	२५८३९
	२. नोंदणीकृत चाल कारखाने [उत्पादन चालू असलेले]	—"	९९७	२१७८५
	३. साखर कारखान्यांची संख्या [चालू असलेले खाजगी धरून]	—"	७	११६
	४. साखर कारखान्यातील उत्पादन	"०००"टन	४११	२६२९
	५. सूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	३	१२१
९]	बीज.			
	१. बीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी [३१. ३. ८९ अखेर]	संख्या	१७६१	३९४१३
	२. विदुतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	—"	१७४२	उ. ना.
	३. बीज पुरवठा केलेले पंपसंच	—"	१६०५१	१३९४३०५
	४. गोवर गॅस संत्रे	—"	१६५६	उ. ना.
१०]	सार्वजनिक आरोग्य [१९८८]			
	१. रुग्णालये	संख्या	४१	७६८
	२. दवाखाने	—"	९३	१७९९

१	२	३	४	५
	३. प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	२५	१५३२
	४. प्राथमिक आरोग्य पथके	— " —	२	११८
	५. एकात्मिक दालविकास योजना गट	— " —	११	१०५
	६. अंगणवाडीत उपस्थित राहणारी मुले	— " —	६०३८०	उ. ना.
११]	<u>शिक्षण [१९८८-८९]</u>			
	१. एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	उ. ना.	५५५६८
	२. एक शिक्षकी शाळा	— " —	उ. ना.	१६७४६
	३. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या	"०००"	उ. ना.	२२६०
	४. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	— " —	उ. ना.	२५८
	५. प्रत्येक शिक्षकामागे विद्यार्थी	— " —	उ. ना.	३९
१२]	<u>दुय्यम शिक्षण [१९८८-८९]</u>			
	१. दुय्यम शाळा [माध्यमिक शाळा]	संख्या	उ. ना.	८८६४
	२. शाळेतील एकूण विद्यार्थी संख्या	"०००"	उ. ना.	५१०१
	३. शाळेतील शिक्षक	— " —	उ. ना.	१६८
	४. प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	उ. ना.	३१
१३]	<u>उच्च शिक्षण [३०. ९. ८९ अखेर]</u>			
	१. एकूण संस्था	संख्या	उ. ना.	१००२
	२. एकूण विद्यार्थी संख्या	"०००"	उ. ना.	१०१६
१४]	<u>प्रौढ शिक्षण [१९८८-८९]</u>			
	अ] प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	१०६०.	३०५५३
	व] प्रौढांची उपस्थिती संख्या	"०००"	३०	५२३
	<u>तांत्रिक शिक्षण [१९८८-८९]</u>			
	१. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	९	११२
	१] शासकीय व शासन सहाय्यीत	— " —	५	११२
	२] इतर [खाजगी]	— " —	४	२९
	२. शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये मंजूर झालेल्या जागा.	— " —	२१९२	४२३२८
	३. तांत्रिक व व्यवसायिक शिक्षण			
	१] शासकीय व शासन सहाय्यीत	संख्या	४	१६५
	२] इतर [खाजगी] ८८-८९	— " —	१३	६४५
	४. शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता [१९८८-८९]	संख्या	२	११६
		"०००"		
	५. अभियंत्यांची संख्या	— " —	उ. ना.	उ. ना.
१५]	<u>परिवहन आणि दळणवळण [३१. ३. ८९]</u>			
	१. एकूण रेल्वे मार्गांची लांबी	कि. मी.	२८७	५४३३
	२. रस्त्यांनी जोडलेली गांवे	संख्या	१३९८	उ. ना.
	३. एकूण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठांकीत]	कि. मी.	१३०५३	१६९२१
	४. राष्ट्रिय महामार्गांची लांबी	— " —	२७०	२९१६
	५. राज्य महामार्गांची लांबी	— " —	१७७२	३०७६१

१	२	३	४	५
	६. महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	२१२१	३७७२८
	७. इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	—"	२८३५	३७३५१
	८. ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	—"	४३४२	६१०२५
१६]	<u>पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा कठीण गावांची संख्या [१९८७-८८]</u>	संख्या	८२७	६०१३
	१. खेड्यांना केलेला पुरवठा	संख्या	५४०	उ. ना.
	अ) नळाचा पाणी पुरवठा	—"	१७७	उ. ना.
	ब) कूपनलिका	—"	२८७	उ. ना.
	क) विहिर	—"	७६	उ. ना.
	२. टँकर्स किंवा पेलगाडीने पाणीपुरवठा केली जाणारी गावे	टँकर्स पेलगाडी	१३३ २९	उ. ना. उ. ना.
	३. योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	संख्या	७४	उ. ना.
१७]	<u>घरबांधणी [१९८७-८८]</u>			
	१] भूमोहीन कामगारांसाठी बांधलेल्या झोपड्या.	संख्या	९००	उ. ना.
१८]	<u>एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम.</u>			
	१. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे १९८२-८३	लाखांत	१. ६१	४१
	२. १९८७-८८ मधील लाभार्थी. जूने	संख्या	२७३४	१०८७४९
	.. नवे	—"	८२३९	१२९३६९
१९]	<u>रोजगार निर्मिती [१९८८-८९]</u>			
	१. रोजगाररहमी योजना. मनुष्य दिवस	कोटी	०. ६२	६. १३
	२. राष्ट्रिय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	—"	०. १३	२. ५९
	३. ग्रामीण भूमोहीन रोजगार कार्यक्रम	—"	०. ०८	२. ५९
२०]	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना [८८-८९]</u>			
	अ] आदिवासीकरिता आश्रमशाळा	संख्या	७४	उ. ना.
२१]	<u>मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना १९८८-८९.</u>			
	१. मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे शासकीय	संख्या	१०६	उ. ना.
	२. वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	—"	५८७१	उ. ना.
२२]	<u>जिल्हा नियोजन [१९८८-८९]</u>			
	१. वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटी	३५	२४३०
	२. अनुषंग भस्म काढण्यासाठी तरतूद	—"	४	४००
२३]	<u>नागरी पुरवठा.</u>			
	१. रास्त भावाची दुकाने [१९८८-८९]	संख्या	१३०५	३४५९६
	२. पुरविलेला एकूण साठा [१९८८-८९]	"०००"टन	४९५८	उ. ना.
	३. शासकीय गुदामे [३१. ३. ८९]	संख्या	१७	११२५
	४. साठवण्याची क्षमता	"०००"टन	उ. ना.	७२८

[पांच]

अदाभा/